

Ohje

30.12.2010

TEM/3037/03.01.04/2010

KANSAINVÄLISTYMISAVUSTUS YRITYSTEN YHTEISHANKKEISIIN, OHJEET AVUSTUKSEN HAKIJOILLE

Työ- ja elinkeinoministeriö (jäljempänä ministeriö) ja Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus) voivat valtion talousarvion momentin 32.20.43 (Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin) perustelujen mukaisesti myöntää valtion avustusta yritysten yhdessä toteuttamiin yhteishankkeisiin ja muihin laajoihin kansainvälistymishankkeisiin.

Määrärahalta tuetaan toimialoittain tai yhteishankkeina toteutettavia vienninedistämistapahtumia, kaupallis-teollisia viestintähankkeita, laajoja matkailun ulkomaan markkinoinnin hankkeita, valtakunnallisia luovien alojen ja kulttuurialojen yhteishankkeita, osallistumisia Kansainvälisen maailmannäyttelyjärjestön BIE:n tunnustamiin tai rekisteröimiin maailmannäyttelyihin sekä muita vastaavia suomalaisten yritysten vientiä ja kansainvälistymistä sekä yritysten kansainvälistä kilpailukykyä edistäviä hankkeita.

Työ- ja elinkeinoministeriö antaa valtionavustuslain 688/2001 37 §:n nojalla seuraavat tarkemmat ohjeet kansainvälistymisavustusten hakijoille. Ohjeita sovelletaan 1.1.2011 jälkeen myönnettäviin avustuksiin

1. Sovellettavat säännökset ja määritelmät

- 1.1. Avustukseen sovelletaan yritystuen yleisistä ehdoista annetun lain (786/1997), valtionavustuslain (688/2001), sekä yritysten yhteishankkeisiin myönnettävästä kansainvälistymisavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1300/2010) säännöksiä.
- 1.2. Yritysten yhteishankkeisiin myönnettävästä kansainvälistymisavustuksesta annetun asetuksen (1300/2010) mukaan valtionapuviranomainen voi olla sekä työ- ja elinkeinoministeriö että Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus).
- 1.3. Näyttelyosallistumisia koskevat hakemukset käsitellään Hämeen ELY-keskuksessa ja vientiverkostohankkeita, vientirenkaita sekä kumppanuusohjelmia koskevat hakemukset Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa. Muut hanketyypit ja hakemukset käsitellään edelleen työ- ja elinkeinoministeriössä.
- 1.4. Hakemukset, joissa haetun avustuksen määrä ylittää 500 000 euroa, käsitellään ministeriössä.

2. Avustuksen tarkoitus ja tavoitteet

- 2.1. Avustusta voidaan myöntää suomalaisten teollisten yritysten ja palveluyritysten yhteisesti toteutettuihin kansainvälistymistä ja vientiä edistäviin hankkeisiin yritysten kansainvälistymiskehityksen eri vaiheissa. Avustuksen tarkoituksena on parantaa vienti-

70615

- ään aloittavien pienten ja keskisuurten yritysten vienti- ja kansainvälistymisvalmiuksia, edistää uuden vientitoiminnan käynnistymistä, avata uusia markkinoita, monipuolistaa viennin rakennetta, lisätä yritysten vientiä myös vanhoille markkina-alueille sekä vaikuttaa myönteisen Suomi-kuvan kehittymiseen ulkomailla. Yritysten yhteisiä vientiponnisteluita avustamalla pyritään edistämään yritysten markkinoille pääsyä ja madaltamaan yritysten kansainvälistymiskynnystä.
- 2.2. Avustusta voidaan myöntää myös kaupallis-teollisille viestintä- ja markkinointihankkeille, laajoille matkailun ulkomaan markkinoinnin hankkeille, laajoille valtakunnallisille luovien alojen ja kulttuurialojen yhteishankkeille sekä muille suomalaisten yritysten vientiä, kansainvälistymistä ja kansainvälistä kilpailukykyä edistäville hankkeille.
 - 2.3. Avustuksen painottumisessa erilaisiin toimenpiteisiin, eri toimialoille ja yrityksille tai eri markkina-alueille otetaan huomioon kulloinkin valtion talousarviossa esiintuodut painopistealueet ja talousarviossa asetetut toiminnalliset tavoitteet.

3. Avustuksen hakijat

- 3.1. Avustusta voidaan myöntää Suomessa rekisteröidyille, hyvämaineisille yrityksille sekä yhteisöille ja järjestöille, joilla on riittävät edellytykset jatkuvan kannattavan ja taloudellisen liiketoiminnan harjoittamiseen ja joilla on riittävät edellytykset yritysten yhteishankkeiden ja muiden avustuksen kohteina olevien hankkeiden laadukkaaseen toteuttamiseen. Avustusta voidaan poikkeuksellisesti myöntää Suomen ulkopuolella toimiville yrityksille tai yhteisöille edellyttäen, että avustus kohdistuu suomalaisten yritysten viennin ja kansainvälistymisen edistämiseen.
- 3.2. Yhteishankkeeseen avustusta hakevaa yhteisöä koskevat samat edellytykset ja määräykset kuin mitä jäljempänä kohdissa 4.1 ja 4.2 on todettu yhteishankkeeseen osallistuvasta yrityksestä. Avustuksen hakijan / hallinnoijan tulee olla riippumaton suhteessa osallistuviin yrityksiin.
- 3.3. Avustus voidaan myöntää yhteisölle, joka vastaa vientiä edistävän tapahtuman tai yhteishankkeen järjestämisestä yritysten kannalta kilpailukykyiseen hintaan. Avustuksen hakija on päävastuussa tapahtuman tai hankkeen toteuttamisesta, minkä lisäksi tapahtumaan tai hankkeeseen kohdistuva laskutus ja avustus kanavoituvat osallistuville yrityksille avustusta hakevan yhteisön kautta.
- 3.4. Yhteishankkeen toteuttajan tulee olla alalla ammattimaisesti toimiva yhteisö. Siten esimerkiksi ammattikorkeakoulujen, yliopistojen tai muiden oppilaitosten toteuttamat hankkeet eivät voi olla avustusten kohteena. Hakijalla tulee olla riittävä, jatkuvaa kansainvälistymisosaamista, josta syystä esimerkiksi tilitoimistot, mainostoimistot tai muut vastaavat tahot eivät voi olla avustuksen hakijoina.
- 3.5. Yhteishankkeeseen osallistuva yritys voi toimia avustuksen hakijana / hankkeen toteuttamisesta vastaavana tahona, mikäli hankkeen luonteen huomioiden yrityksellä voidaan katsoa olevan tähän riittävät edellytykset.
- 3.6. Avustusta ei myönnetä julkiselle toimijalle, valtion virastolle tai yksikölle eikä kaupungeille tai kunnille.

4. Yhteishankkeisiin osallistuvat yritykset

- 4.1. Hankkeisiin osallistuvilla yrityksillä tulee olla riittävät edellytykset jatkuvan kannattavan vientitoiminnan harjoittamiseen. Avustusta voivat saada suomalaiset teollisuusyritykset, joiden tuotteet ovat Suomessa valmistettuja ja jotka omaavat riittävän kotimaisuusasteen (vähintään 50 %). Kotimaisuusasteen voi selvittää osoitteesta www.avainlippu.fi. Avustusta voivat saada myös suomalaiset palveluyritykset, joiden palveluilla on riittävä kotimaisuusaste. Myös luovien alojen hankkeissa ja kulttuurivientihankkeissa tuotteiden tulee olla teollisesti valmistettuja (ei yksittäiskappaleita / uniik-

kia taidetta). Vähittäiskaupan yritykset tai tukku-, agentuuri- ja maahantuontitoimintaa harjoittavat yritykset eivät yleensä voi olla avustuksen kohteina (erityisestä syystä tällainen yritys voidaan hyväksyä avustuksen kohteeksi, mikäli yrityksellä on esim. yksinoikeus edustaa kotimaisen valmistajan tuotteita kohdemarkkinoilla). Pankit, vakuutus- ja rahoituslaitokset eivät voi olla avustuksen kohteina.

- 4.2. Valtionavustuksen edellytyksenä on, että yritys on huolehtinut lakien ja muiden säästöjen mukaisista omista velvoitteistaan. Yritykselle, joka poistetaan ennakkoperintärekisteristä vero- tms. laiminlyöntien vuoksi, ei voida myöntää eikä maksa valtionavustusta. Valtionavustuksen saajien verojen ja lakisääteisten työeläke- ja muiden sosiaalivakuutusmaksujen tulee olla maksettuja, osallistuva yritys antaa näistä hallinnoijalle todistuksen.
- 4.3. Yhteishankkeisiin tulee osallistua vähintään neljä yritystä, ellei perustellusta syystä muuta johdu. Yksinomaan saman konsernin eri yrityksistä koostuva hanke ei voi saada avustusta. Yhteishankkeisiin (esim. näyttelyosastolle) ei voi osallistua ulkomaisia yrityksiä, eikä tapahtumissa (esim. näyttelyosastolla) voi esitellä ulkomaisia tuotteita. Suomalaisten yritysten ulkomaisten tytäryritysten osallistumiseen voidaan myöntää avustusta vain jos suomalainen emoyritys vastaa kaikista osallistumisen kustannuksista, jolloin avustuksen saajana on Suomessa rekisteröity yritys.

5. Avustuksen piiriin kuuluvat toiminnot

- 5.1. Avustusta voidaan käyttää Suomen vientitarjonnan ja suomalaisen osaamisen tunnetuksi tekemiseen ulkomailla, uusilla markkina-alueilla, markkinaosuuksien laajentamiseen sekä yritysten kansainvälistymistä tukeviin suomalaisten vientiyritysten yhteisiin vienninedistämistapahtumiin, kuten
- näyttelyosallistumisiin näytteille asettajana ja tiedotustoimintaan kansainvälisissä näyttelyissä;
 - seminaarien, tuote-esittelyiden ja muiden vastaavien tilaisuuksien järjestämiseen;
 - yritysten vientivalmiuksien parantamiseen liittyvien konsulttipalvelujen hankintaan, ulkopuolisten ja ostajasta / osallistujasta riippumattomien tahojen toteuttamiin markkinatutkimuksiin ja strategiaselvityksiin;
 - markkinaselvitysmatkoihin, ml. aloittavien vientiyritysten tiedonhankintamatkoihin (= fact finding matkat);
 - yhteisesti toteutettujen ulkomaisten ostajien, asiantuntijoiden, vaikuttajien tai lehti- miesten Suomeen suuntautuviin vierailuihin;
 - ulkomailla toteutettavaan yleisluonteiseen lehti- tai TV-mainontaan ja muuhun yhteisesti toteutettuun tiedotusaineiston ja – toiminnan tuottamiseen;
 - viejien yhteisesitteiden, videoiden, Internet-mainonnan tms. vientitarjonnan esittelyyn tarvittavan esittelyaineiston valmistamiseen (avustusta voi saada vain vieraskieliseen aineistoon);
 - yritysten vientivalmiuksien parantamiseen liittyvien yhteisten koulutustilaisuuksien järjestämiseen;
 - viejien yhteisesti kotimaahan tai ulkomaille palkkaaman vientiverkoston tai vientirenkaan yhden vetäjänä toimivan henkilön (yhteisvientipäällikön) toiminnan kustannuksiin;
 - laajemmalle yritysryhmälle toteutetun kumppanuusohjelman kustannuksiin;
 - laajoihin viestintäkampanjoihin ja tiedotusohjelmiin sekä niiden käynnistämiseen ja toteuttamiseen liittyviin suunnittelu- ja tutkimushankkeisiin sekä aineistojen hankintaan;

- yritysten yhdessä toteuttamiin vientijulkaisuihin ja muihin julkaisuihin;
 - valtakunnallisiin ja muihin laajoihin matkailun, luovien alojen ja kulttuurialan ulkomaan markkinoinnin hankkeisiin;
 - osallistumisiin kansainvälisen maailmannäyttelyjärjestön BIE:n tunnustamiin tai rekisteröimiin maailmannäyttelyihin;
 - muihin markkinointia ja yritysten kansainvälistymistä edistäviin toimenpiteisiin ministeriön tai harkinnan mukaan.
- 5.2. Avustus kohdistetaan hankkeesta tai tapahtumasta aiheutuviin ulkopuolisiin kustannuksiin, ei avustuksen hakijan / osallistuvien yritysten omiin toiminnan menoihin (poikkeuksena ovat vientiverkostohankkeet / vientirenkaat tai muut laajemmat strategiset kärkihankkeet, joissa yhteisvientipäällikkö - yksi päällikkö - tai muu palkattava henkilö voi olla määräaikaaisesti valtionavustuksen hakijan palvelukseen palkattava henkilö).
- 5.3. Avustusta myönnetään pääsääntöisesti vain ulkomailla toteutettaviin tapahtumiin ja yhteishankkeisiin.

6. Avustuksen suuruus ja määräytyminen

- 6.1. Avustusta voidaan myöntää pääsääntöisesti enintään 50 % avustukseen hyväksyttävistä kustannuksista, seuraavin poikkeuksin ja täsmennyksin:
- Yritysten yhteishankkeissa valtionavustuksen määrä määräytyy hankkeeseen osallistuvien yritysten koon mukaan. Avustusta voidaan myöntää pienille ja keskisuurille yrityksille pääsääntöisesti enintään 50 % ja muille yrityksille enintään 40 % valtionavustuksen piiriin hyväksyttävistä kustannuksista. Yritysten kokoa määriteltäessä noudatetaan mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annettua komission suositusta 2003/361/EY.
- 6.2. Kaupallis-teollisissa viestintä- ja markkinointihankkeissa, laajoissa strategisissa kärkihankkeissa sekä muissa yleisissä vientiä ja kansainvälistymistä edistävässä hankkeissa avustus voi olla 75 % hyväksyttävistä kuluista, mikäli se hankkeen luonteen vuoksi on perusteltua. Ulkomaisten lehtimiesten Suomen vierailuissa avustus voi olla 75 % vierailun matka-, hotelli- ja yhteiskuljetusten kustannuksista. Vientiään aloittavien pienten yritysten tiedonhankinta- (fact finding) – matkoissa avustuksen osuus voi samoin olla 75 % matka- ja hotellikustannuksiin.
- 6.3. Edustus-, vastaanotto- ja tarjoilukuluihin avustusta voidaan myöntää vain hakemukselta, tällöin myönnettävän avustuksen osuus on enintään 25 %.
- 6.4. Vientiverkostohankkeissa / vientirenkaissa ja aloittavien vientiyritysten kumppanuusohjelmissa avustusta voidaan pääsääntöisesti myöntää pienille yrityksille enintään 65 % ja keskisuurille yrityksille enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Vientiverkostohankkeissa / vientirenkaissa 65 %:n avustus voidaan myöntää vain hankkeen kahtena ensimmäisenä vuonna. Milloin hanke jatkuu vielä kolmannen vuoden, on avustus enintään 50 % sekä pienille että keskisuurille yrityksille. Vientiverkostohanke / vientirengas voi saada avustusta enintään 3 vuoden 6 kuukauden ajan, jossa 6 ensimmäistä kuukautta on ns. aloitusjakso. Yritys voi osallistua enintään kahteen verkostohankkeeseen tai kumppanuusohjelmaan, hankkeissa tulee tällöin olla eri kohdemaat.
- Vientiverkostohanke / vientirengas on tarkoitettu ensisijaisesti pienille ja keskisuurille yrityksille. Niihin voivat osallistua myös suuret yritykset, mutta suurille yrityksille kohdentuvan avustuksen määrä voi olla enintään 25 %. Milloin hankkeisiin osallistuu yrityksiä, joiden liikevaihto ylittää 250 miljoonaa euroa, ei näille myönnetä avustusta.
- 6.5. Avustuksen hakijan omiin kuluihin (esim. matkakuluihin) avustus on 50 % tai 25 % riippuen hakijan kokoluokasta. Avustukseen voidaan hakemuksesta lisäksi hyväksyä ha-

kijalle maksettava yleishallintokulukorvaus, joka voi olla enintään 10 % myönnettävän avustuksen määrästä. Yleishallintokulukorvaus voidaan maksaa sellaiselle hakijalle, joka ei saa ministeriöstä tai ELY-keskuksesta, muualta valtionhallinnosta tai muuta julkista tukea toimintansa menoihin.

Yleishallintokulukorvauksen hyväksymisestä mainitaan erikseen avustuspäätöksessä. Korvaus lasketaan prosenttiosuutena myönnetyn avustuksen määrästä ja näin saatu yleishallintokulun osuus lisätään myönnetyn valtionavustuksen määrään. Yleishallintokulukorvauksen määrää harkittaessa otetaan huomioon hankkeen luonne, hankkeen koko ja hankkeen edellyttämä hallintotyön määrä. Yleishallintokulut ovat laskennallinen osuus, joita ei valtionavustuksen käyttöä koskevan selvityksen yhteydessä tarvitse eritellä. Yleishallintokulukorvaus on tarkoitettu avustuksen hakijan hyödyksi kattamaan hakijan hankkeen toteutuksesta aiheutuvia kustannuksia.

Yleishallintokulukorvauksen lopullinen määrä vahvistetaan selvityksen käsittelyn yhteydessä. Lopullinen määrä ei voi ylittää avustuspäätöksessä mainittua prosenttiosuutta, korvaus lasketaan selvityksen jälkeen maksettavan lopullisen valtionavustuksen määrästä.

- 6.6. Edellä mainitut prosenttiosuudet ovat avustuksen enimmäismäärät, joista työ- ja elinkeinoministeriö tai ELY-keskus voi poiketa alaspäin esim. myöntämisvaltuustilanteesta, hankkeen laadusta tms. syystä johtuen.
- 6.7. Pienin myönnettävä yhteishankkeeseen osoitettu valtionavustus voi olla 5 000 euroa. Pienin maksettava valtionavustuksen määrä valtionavustuksen käyttöä koskevan selvityksen tarkastamisen jälkeen on pk-yrityksillä 500 euroa ja suurilla yrityksillä 1 000 euroa.

7. Avustuksen enimmäismäärät

- 7.1. Yhdelle yksittäiselle yritykselle yhteishankkeeseen osallistumisen kautta kanavoituva avustus voi yhdessä tapahtumassa olla enintään 30.000 euroa, ellei hankkeen laajuus muuta edellytä. Vientiverkostohankkeissa / vientirenkaissa ja kumppanuusohjelmissa avustus voi olla suurempi kuin 30.000 euroa. Kaupallis-teolliseen tiedottamiseen liittyvissä laajoissa maakohtaisissa viestintähankkeissa ja muissa laajemmissa, valtakunnallisissa yhteisvientihankkeissa voi yhden yrityksen tai konsernin hyödykseen sama avustus ensimmäisenä vuonna olla enintään 100.000 euroa, toisena vuonna enintään 75.000 euroa ja kolmantena vuonna enintään 60.000 euroa.
- 7.2. Ministeriö ja ELY-keskus voi myöntämisvaltuustilanteesta johtuen tai harkintansa mukaan soveltaa myös alhaisempia enimmäismääriä.

8. Arvonlisävero

- 8.1. Hyväksyttävät kustannukset esitetään ilman arvonlisäveroa, mikäli avustuksen saaja on arvonlisäverovelvollinen. Mikäli tuen saaja (yhteisö, järjestö) ei ole arvonlisäverovelvollinen voidaan arvonlisäveron osuus hyväksyä valtionavustuksen piiriin.
- 8.2. Ulkomaiseen laskutukseen sisältyvä ja erikseen mainittu arvonlisävero on haettava palautettavaksi niissä tapauksissa, joissa se on mahdollista ja jos arvonlisäveron osuuteen on kohdennettu valtionavustusta. Avustuksen saajan on esitettävä avustuksen myöntäjälle (ministeriö tai ELY-keskus) selvitys palautettavaksi haetusta ja palautuksena saadusta arvonlisäverosta. Palautettu määrä jaetaan tapahtumakohtaisesti valtion ja yritysten kesken ko. tapahtuman osalta vahvistetun avustusprosentin mukaisessa suhteessa.
- 8.3. Milloin avustuksen saaja valtionavustuksen käyttöä koskevan selvityksen hyväksymisen jälkeen myöhemmin hakee ja saa toisen maan viranomaisilta arvonlisäveron pa-

lautusta, tulee palautuksena saadun arvonlisäveron myönnettyä avustusta vastaava osuus palauttaa avustuksen myöntäjälle (ministeriö tai ELY-keskus).

- 8.4. Jos arvonlisäveron osuutta Euroopan Unionin ulkopuolisesta maasta ei voida saada tai hakea palautettavaksi, voidaan arvonlisäveron osuus hyväksyä avustuksen piiriin.

9. Menojen hyväksymisperusteet

- 9.1. Valtionavustuksen kohteena olevien yhteishankkeiden toteutuksessa tulee noudattaa tarkoituksenmukaista säästäväisyyttä. Ministeriö tai ELY-keskus hyväksyy kustannukset vain kohtuulliseksi katsomaltaan osalta. Valtionavustukseen hyväksytään hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliseksi katsotut ja välttämättömät kustannukset.
- 9.2. Avustettavaan hankkeeseen liittyvät tavara- ja palveluhankinnat on kilpailutettava. Jos julkisen tuen osuus hankkeen kokonaiskustannuksista ylittää 50 %, tulevat julkisia hankintoja koskevat säännökset sovellettaviksi (Laki julkisista hankinnoista 1505/1992, muut.).
- 9.3. Yleisperiaatteena on, että yhteishankkeissa hyväksyttäviä kustannuksia ovat yhteiset, kaikille osallistuville yrityksille jakautuvat kustannukset. Osallistuvien yritysten yhteishankkeen yhteydessä toteuttamiin omiin erillistöimiin ei yleensä myönnetä avustusta. Avustukseen ei hyväksytä ostettujen kestokulutushyödykkeiden kustannuksia. Tuotteiden tulee yhteishankkeissa olla pääsääntöisesti, aina milloin se on mahdollista, vuokrattuja tuotteita.

- 9.4. Valtionavustukseen hyväksytään myös yhteishankkeeseen myönnetyn valtionavustuksen käytöstä annettavan selvityksen tarkastamisesta aiheutuva tilintarkastuspalkkio.

- 9.5. Matkakustannuksista voidaan hyväksyä pääsääntöisesti yhden henkilön kustannukset osallistuvaa yritystä kohti ml. hankkeen toteuttava yhteisö. Erityisesti perustellusta syystä voidaan avustukseen hyväksyä kahden henkilön kustannukset. Matkakustannuksiin voidaan sisällyttää lentomatkat, lentokenttätaksit, majoituskustannukset ja päivärahat. Lentomatkat hyväksytään pääsääntöisesti turistiluokan hinnan mukaan.

Näyttelyihin liittyvät majoitus- ja päivärahakustannukset hyväksytään avustukseen pääsääntöisesti näyttelypäivien sekä yhden pystytys- ja yhden purkupäivän osalta. Erillisestä hakemuksesta voidaan perustellusta syystä avustukseen hyväksyä useampi näyttelyä edeltävä pystytyspäivä sekä näyttelyn jälkeinen purkupäivä.

Matkakustannuksista avustukseen voi sisällyttää pääsääntöisesti vain tapahtuman sijaintikohteeseen tehtävän edestakaisen matkan osuus. Avustukseen ei voi sisällyttää samaan matkaan yhdistettyjä muiden kohteiden kautta tehtäviä matkoja. Näyttelyissä tai muissa tapahtumissa hankkeen toteuttajan yhden edustajan (hakijan / hallinnoijan / hallinnoijan johtoelimiin valittu henkilö) sekä osallistuvien yritysten tulee olla läsnä koko näyttelyn tai tapahtuman keston ajan. Ajallisesti pidemmissä hankkeissa ja näyttelyissä tulee hakijan / hallinnoijan olla läsnä vähintään viisi vuorokautta.

Muissa tapahtumissa matkakustannukset hyväksytään valtionavustukseen päätöksessä mainituin ehdoin.

- 9.6. Näyttelyosallistumisissa hyväksyttäviä kustannuksia ovat esimerkiksi paikanvuokra, osaston pystytys- ja somistuskustannukset, vuokrattujen somisteiden kustannukset, yhteisen ulkopuolisen tulkin kustannukset, näyttelytavaroiden meno-paluu rahti, esitteiden meno- ja / tai paluurahti sekä yhteinen vartiointi.

Yritykset voivat osallistua näyttelyyn myös omissa toimialahalleissaan, milloin yhteisosastolla esiintyminen ei ole tarkoituksenmukaista tai mahdollista. Avustuksen piiriin voidaan tarvittaessa hyväksyä myös kaikkien osallistuvien yritysten näyttelyä koskeva yhteinen lehti- tai muu mainonta.

- Näyttelyissä osallistuvien yritysten tulee olla aidosti mukana yhteisosastolla, valtionavustusta ei voi hakea yksittäisen yrityksen omaan esiintymiseen, jos yritys ei ole mukana yhteishankkeessa (hallinnoijan tulee toteuttaa myös em. yksittäinen näyttelyosalistuminen, hallinnoija ei voi toimia yrityksen puolesta vain avustuksen hakijana).
- 9.7. Näyttelyissä yhteisosastolla ei voi esiintyä ulkomaisia yrityksiä. Osastolla ei voi myöskään esitellä ulkomaisia tuotteita. Mikäli ulkomainen tuote on olennainen osa suomalaista tuotetta, voidaan suomalaisen tuotteen esittely harkinnan jälkeen hyväksyä valtionavustukseen (esim. suomalainen vene ja ulkomainen veneen moottori).
- 9.8. Markkinaselvitysmatkoilla osallistujina voi olla kaikenkokoisia yrityksiä. Valtionavustukseen näillä matkoilla hyväksytään matkakustannukset, päivärahat sekä majoituskulut. Valtionavustukseen voidaan harkinnan jälkeen hyväksyä myös muut välttämättömät matkan toteuttamiseen liittyvät kustannukset (esim. yritysvierailujen kohtuulliset järjestämispalkkiot, tarvittaessa paikalliskuljetukset yrityskäynnillä).
- 9.9. Tiedonhankintamatkoilla (Fact Finding matkoilla) osallistujina voi olla vain pieniä yrityksiä, jotka eivät vielä harjoita vientitoimintaa. Valtionavustus matka- ja hotellikustannuksiin (esim. Helsinki – kohdemaata – Helsinki) on 75 %. Valtionavustusta ei kyseisillä matkoilla voi kohdentaa muihin kuluihin.
- 9.10. Yritysten yhteishankkeita voidaan toteuttaa myös Euroopan Unionin osarahoituksella. Valtionavustuksen osuus harkitaan kussakin tapauksessa erikseen. Hakemuksessa on ilmoitettava EU:n rahoitusosuus toteutettavassa hankkeessa. EU:n osarahoituksella toteutetuissa yhteishankkeissa valtionavustuksen osuus voi olla enintään yhtä suuri kuin yritysten maksama osuus. EU:n rahoittama osuus lasketaan yhteen valtionavustuksen kanssa, eikä tämä osuus saa ylittää 50 %:ia.
- 9.11. Ulkomailla toteutettujen symposiumien, seminaarien, tuote-esittelyiden ja muiden Suomea tunnetuksi tekevien tilaisuuksien järjestämisessä hyväksyttäviä kustannuksia ovat tilavuokrat ja muut tilaisuuden järjestämisestä aiheutuvat välttämättömät ulkopuoliseen laskutukseen perustuvat kustannukset.
- Suomessa toteutetuissa vastaavissa tilaisuuksissa valtionavustukseen ei voida hyväksyä muita kustannuksia, kuin tilaisuuksissa esiintyvien ulkopuolisten puhujien palkkiot sekä matkakustannukset. Tilaisuuksiin osallistuvan hakijan edustajan matkakustannukset hyväksytään valtionavustukseen.
- 9.12. Yritysten vientivalmiuksien parantamiseen liittyvät ulkopuolisten tarjoamat konsulttipalvelut, ulkopuolisten suorittamat markkinatutkimukset ym. tulee hankkia avustuksen hakijasta / osallistuvista yrityksistä riippumattomilta tahoilta (hakija tai sen minkäänlainen sidosyritys ei voi olla palvelujen tuottajana). Avustukseen voidaan hyväksyä yllä mainituista toiminnoista aiheutuneet kohtuulliset kustannukset. Palvelujen hinnan tulee vastata alan yleistä hintatasoa.
- 9.13. Avustuksen piiriin voidaan hyväksyä vain yhteistilaisuuksina toteutetut ulkomaalaisten ostajien, vaikuttajien tai lehtimiesten Suomen vierailut. Hyväksyttäviä kustannuksia ovat vieraiden matka- ja majoituskustannukset sekä yhteiskuljetukset. Vierailuiden yhteydessä syntyvät edustus- tai tarjoilukustannukset voidaan hyväksyä valtionavustukseen vain erityisestä syystä (valtionavustus tällöin enintään 25 %).
- 9.14. Ulkomailla toteutettavasta lehti- tai TV-mainonnasta, internetmainonnasta, muusta tiedotustoiminnasta sekä muun esittelyaineiston tuottamisesta valtionavustukseen hyväksytään yhteisen aineiston tuottamiseen liittyvät kustannukset. Hyväksyttäviä kustannuksia ovat mainonnasta ja mainosaineiston tuottamisesta aiheutuneet ulkopuoliset kustannukset sekä jakelukustannukset.
- 9.15. Viejien yhteisesti koti- tai ulkomaille palkkaaman vientiverkoston / vientirenkaan vetäjän (yksi yhteisvientipäällikkö) kustannuksista hyväksytään avustuksen piiriin, milloin henkilö on suorassa työsuhteessa hakijaan, kohtuulliseksi katsottu kuukausipalkan

määrä sekä lakisääteisistä sosiaali- ja eläkevakuutusmaksuista laskennallisena osuutena 25 % maksetun palkan määrästä. Muussa tapauksessa yhteisvientipäällikölle hyväksytään kohtuullinen konsulttipalkkio. Yhteisvientipäällikölle maksetaan hankkeessa siten joko palkka tai palkkio, avustukseen ei hyväksytä agentin palkkioita, komissioita tai muita vastaavia eriä. Hankkeita koskevat sopimukset tehdään vuodeksi kerrallaan. Hankkeeseen palkattavan konsultin tulee kahtena ensimmäisenä vuotena toimia valtionavusteisessa hankkeessa päätoimisesti. Yksi yritys voi hankkeessa käyttää enintään 49 % (alle puolet) yhteisvientipäällikön ajankäytöstä.

Näissä useampivuotisissa hankkeissa voidaan avustukseen hyväksyä toimitilojen vuokrien (yksi toimistohuone) ja välttämättömien toimintamenojen lisäksi poikkeuksellisesti myös puhelin- ym. tietoliikennekustannukset, kuitenkin enintään kustannusarviossa esitetyn enimmäismäärän mukaisena, sekä harkinnan mukaan muita toimintaa tukevia markkinointitoimenpiteitä (esim. yhteisesite, yritysten matkat alueelle - yksi matka - tai osallistumiset pienehköihin näyttelyihin). Mikäli hankkeeseen on hyväksytty muita markkinointitoimia, on valtionavustus näihin kulueriin 50 % pk-yrityksille ja 25 % suurille yrityksille. Muiden markkinointitoimien kustannusten tulee olla alle 20 000 euroa (jolloin valtionavustus on enintään 10 000 euroa).

Vientiverkostohankkeissa valtionavustukseen voidaan kielisivistä Kiinassa ja Venäjällä (muilla alueilla vain erityisistä syistä) hyväksyä valtionavustukseen yhteisvientipäällikköä avustavan henkilön palkka. Sama yritys voi osallistua vain kahteen peräkkäiseen / yhtäaikaiseen vientiverkostohankkeeseen, joissa tulee olla eri kohdemaat. Yhden verkostohankkeen kesto voi olla yhteensä enintään 3 vuotta 6 kuukautta.

- 9.16. Kumppanuusohjelmat ovat kaksivuotisia (avustus myönnetään vuosi kerrallaan) pk-yrityksiä kansainvälistymään opastavia yhteishankkeita, joissa osallistujina voi olla 10–15 yritystä eri toimialoilta. Osallistujilla ei yleensä ole aiempaa vientikokemusta. Kumppanuusohjelmissa hyödynnetään useiden eri kouluttajien ja / tai konsulttien osaamista viennistä, kansainvälistymisestä, kaupankäynnin tekniikoista tms. Avustuksella osallistuville yrityksille hankitaan palvelu, johon sisältyy myös osallistuvien yritysten yksittäistä ohjausta / konsulttipäiviä.

Kumppanuusohjelmissa valtionavustukseen hyväksytään hakijasta riippumattoman ulkopuolisen konsultin / konsulttien palkkiot ja mahdolliset matkat sekä osallistuville yrityksille yksi matka kohdealueelle. Ministeriö tai ELY-keskus vahvistaa päätöksissään montako konsulttipäivää hankkeessa voidaan hyväksyä valtionavustukseen. Sama yritys voi osallistua vain kahteen peräkkäiseen kumppanuusohjelmaan, joissa niissäkin tulee olla eri kohdemaat.

- 9.17. Laajemmissa viestintäkampanjoissa noudatetaan kampanjoihin sisältyvissä eri toimenpiteissä samoja ohjeita ja määräyksiä kuin mitä edellä on esitetty. Toimintaohjelmiin osallistuvien suurten yritysten tytäryhtiöiden osalta tarkastellaan koko konserniin tätä kautta kanavoituvan avustuksen osuutta yhtenä kokonaisuutena.
- 9.18. Tapahtumien kannalta välttämättömät ja kohtuulliset yhteiset tarjoilukustannukset (esim. vierailujen, näyttelyiden tai lehdistötilaisuuksien yhteydessä) sekä vastaanotoista syntyvät kustannukset tai edustuskustannukset voidaan hyväksyä hakemuksesta avustuksen piiriin. Tältä osin avustus on enintään 25 %. Avustuksen piiriin hyväksytään kuitenkin enintään se määrä, joka ministeriölle ennalta esitetystä kustannusarviossa on mainittu. Yrityskohtaisia edustuskustannuksia ei hyväksytä avustukseen.
- 9.19. Suomen valtion osallistumisiin BIE:n hyväksymissä kansainvälisissä maailmannäyttelyissä noudatetaan soveltuvin osin tätä ohjetta sekä kulloinkin voimassa olevaa Finpro:n yleisavustuksen käyttöä koskevaa ohjetta.

10. Avustuksen ulkopuolelle jäävät kustannukset

10.1. Avustusta ei myönnetä, ellei myöntämispäätöksessä toisin ole mainittu, yhteishankkeiden sellaisiin kustannuksiin, joilla ei voida katsoa olevan oleellista merkitystä tapahtuman rahoituksen ja toteutumisen varmistumisen kannalta. Näitä kustannuksia ovat mm:

- osallistuvan yrityksen muut kuin edellä kohdassa 9 mainitut omat kustannukset;
- ulkomaiset paikalliskuljetukset (pl. lentokenttätaksit);
- valokuvat, lahjat ja sisäänpääsyliput tai ostetut tuotteet;
- näyttelyissä yritysکوhtainen vartiointi tai yritysکوhtainen tulkki,
- yritysکوhtaiset, vain yhden yrityksen kustannukset,
- henkilöstökustannuksien muista kuin lakisääteisistä henkilösivukustannuksista ei hyväksytä vapaaehtoisia henkilösivukustannuksia, kuten lisäeläkevakuutusmaksuja, henkilökohtaisia jäsenmaksuja, lounasaseteleitä ja henkilökuntatilaisuuksista aiheutuvia kustannuksia sekä henkilön työhön valmentautumiseen liittyviä koulutuskustannuksia (esim. kielikoulutus);
- portaalihankkeet;
- ulkomaalaisten Suomen vierailujen yritysکوhtaiset edustus- ja tarjoilukustannukset;
- ulkomaisten yritysten kustannukset; ulkomainen yritys ei voi esiintyä kv näyttelyissä suomalaisella yhteisosastolla,
- yhteisosastolla yritysten tuotteiden joukossa ei voi esitellä ulkomaisia tuotteita, ellei ulkomaisen tuotteen esittely ole tarpeen ja olennainen osa suomalaisen tuotteen esittelyssä,
- varaukset ja muut vastaavat erät sekä mahdolliset viivästyskorot;
- muut sekalaiset, vähäisiksi katsottavat kustannukset;
- kustannukset, joihin on saatu muuta julkista tukea ml. EU:n tuki (ellei avustuspäätöksessä toisin mainita);
- yleishallintokulukorvauksen määrän (enintään 10 %) ylittävät tapahtuman / hankkeen hallintokustannukset, avustuksen saajan omaan hallintoon liittyvät kustannukset, laskennalliset kustannukset.

11. Tulojen huomioon ottaminen

11.1. Mikäli avustuksella toteutetussa hankkeessa, esimerkiksi julkaisusta, tutkimuksesta, videosta tms. tuotteesta, saadaan myynti-, ilmoitus- tai muita tuloja, nämä huomioidaan ennen avustuksen lopullisen määrän vahvistamista siten kuin avustuksen myöntämispäätöksessä on todettu.

11.2. Avustuksen saajan perimiä kohtuullisia (10 – 20 % hankkeen kokonaiskustannuksista) järjestelykuluveloituksia tai vastaavia palkkioita ei oteta huomioon vähennyksinä avustuksen lopullista määrää vahvistettaessa.

- 11.3. Osallistuvien yritysten laskutuksessa on eriteltävä ko. yrityksen valtionavusteiset kokonaiskustannukset, valtionavustuksen määrä sekä avustusprosentti. Ministeriö suosittelee, että yrityksille laskutuksen yhteydessä ilmoitetaan laskutetun järjestelykuluveloituksen määrä. Valtionavustus on osallistuvalla yritykselle verotettavaa tuloa.

12. Avustuksen hakeminen

- 12.1. Avustushakemus esitetään ministeriölle tai ELY-keskukselle ministeriön verkkosivuilla olevan hakemusmallin mukaisena osoitteessa: www.tem.fi/index.phtml?s=2215
Avustusta voidaan hakea työ- ja elinkeinoministeriöltä tai ELY-keskukselta jatkuvasti, ilman erillistä hakuaikaa. Hakemus tehdään pääsääntöisesti hanke- tai tapahtumakohtaisesti. Hakemus voidaan erityisestä syystä tehdä myös esim. puolivuotiseen tai laajempaan kokonaisuuteen perustuen. Hakemus jätetään ministeriön tai ELY-keskuksen kirjaamoon hyvissä ajoin **ennen** hankkeen käynnistämistä. Hankkeen alkamisen jälkeen saapuneet hakemukset hylätään. Ministeriö tai ELY-keskus päättää avustusta myöntäessään miten laajaan kokonaisuuteen avustus myönnetään.
- 12.2. Hakemuksessa tulee ilmoittaa hakijayrityksen seuraavat tiedot: nimi kaupparekisteriotteen mukaan, postiosoite, puhelin, telefax, pankkitilin numero, y-tunnus, toimitusjohtajan nimi, yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot ml. sähköpostiosoite, pääyhtiö ja sisar- ja tytäryhtiöt, (EY:n määritelmän mukaiset) omistusyhteyshankkeet sekä sidosyritykset, yritysmuoto, yrityksen perustamisvuosi, toimihenkilöiden ja työntekijöiden lukumäärä sekä tilastokeskuksen toimialaluokitus (TOL-2008). Hakemukseen on liitettävä hakijan viimeksi päättyneen tilikauden virallinen tilinpäätös tilintarkastuskertomuksineen, toimintakertomus, konsernin liikevaihtotiedot ja konsernin henkilöstön määrä sekä kaupparekisteriote (vakiintuneet hallinnoijat toimittavat tilinpäätöstiedot kerran vuodessa niiden valmistuttua ja uuden kaupparekisteriotteen milloin tietoihin on tullut muutoksia), sekä selvitys ennakkoperintärekisteriin merkitsemisestä, todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus osoitteessa: www.vero.fi/verovelkatodistus sekä todistus maksetuista työeläke- ja muista sosiaalivakuutusmaksuista.
- 12.3. Hakemuksessa on ilmoitettava yhteishankkeeseen osallistuvat yritykset, jos yritysten nimeäminen on hankkeen luonteen vuoksi mahdollista, sekä osallistuvista yrityksistä seuraavat tiedot: yrityksen virallinen nimi, osoite, y-tunnus, kotipaikka, henkilömäärä, liikevaihto, toimiala (TOL-2008 mukaan) <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html>, sekä kokoluokitus komission suosituksen 2003/361/EY mukaan. Komission suositus mikroyritysten sekä pienten ja keski suurten yritysten määritelmästä on osoitteessa:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003H0361:FI:HTML>

Yrityksen kokoluokitusta arvioitaessa voidaan apuna käyttää komission laatimaa ilmoitusmallia, jonka yritys itse täyttää. Ilmoitusmalli on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä 20.5.2003 (2003/C 118/03). Se löytyy myös internetistä osoitteessa: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/fi/oj/2003/c_118/c_11820030520fi00050015.pdf

Kukin osallistuva yritys vastaa viime kädessä itse siitä, että avustuskelpoisuuden edellytykset sen osalta täyttyvät (valtionavustuslaki 688/2001, 10§). Avustuksen hakijan on kuitenkin syytä hankkeen toteuttamisesta vastaavana hallinnoijana varmistua mm. ennakkoperintärekisterimerkinnän voimassaolosta, tuotteiden riittävästä kotimaisuusasteesta, verojen maksusta ja maksetuista työeläke- ja muista sosiaalivakuutusmaksuista jne osoitteessa: www.vero.fi/verovelkatodistus

Epäselvissä tapauksissa avustuskelpoisuudesta voi etukäteen keskustella myöntävän viranomaisen (työ- ja elinkeinoministeriö tai ELY-keskus) kanssa.

Yhteishankkeeseen osallistuva yritys vahvistaa oman osallistumisensa yhteishankkeen hakijalle / hallinnoijalle kirjallisesti.

- 12.4. Hakemukseen liitetään selvitys toteutettavasta hankkeesta/tapahtumasta kustannuserittelyineen. Hakemukseen sisällytetään selvitys toimialan/yritysr ryhmän vientinäky mistä niillä markkinoilla, joilla esitetyt toimenpiteet aiotaan toteuttaa, Hakemukseen lii tetään edelleen selvitys siitä, miten suunniteltujen toimenpiteiden ja asetettujen tavoit teiden toteutumista seurataan ja arvioidaan jälkikäteen.
- 12.5. Tarvittaessa hakemuksessa on myös esitettävä selvitys avustuksen kilpailuvaikutuk sesta, sekä muut erikseen pyydetty lisäselvitykset.
- 12.6. Milloin avustusta haetaan ja myönnetään useaan tapahtumaan (esim. näyttelyosallis tumiseen) samalla hakemuksella ei tapahtumakohtaisia kustannusarvioita hakemus vaiheessa välttämättä tarvitse toimittaa ministeriöön tai ELY-keskukseen. Tarkennetut kustannusarviot on kuitenkin toimitettava ministeriölle tai ELY-keskukselle myöhem min, ennen kunkin tapahtuman käynnistymistä, kun osallistuvat yritykset ovat vahvis taneet osallistumisensa tapahtumiin.
- 12.7. Kustannusarviosta tai sen liitteistä tulee ilmetä:
- tapahtuman kokonaiskustannukset kustannuslajeittain;
 - tapahtuman rahoitussuunnitelma;
 - avustuksen kohteiksi esitetyt kustannuslajit;
 - haetun avustuksen määrä
 - tapahtumaan osallistuvat yritykset;
 - suunnitellun tapahtuman ohjelma;
 - muut hakemuksen käsittelyn kannalta tarvittavat selvitykset.
- 12.8. Ennen hakemuksen jättämistä syntyneistä kustannuksista voidaan avustukseen hy väksyä pääsääntöisesti vain näyttelyiden paikanvuokran ennakkomaksu. Mikäli kus tannusarvioon sisältyy muita kustannuksia (esim. valmistelumatkat, pystytys- tai so mistuskustannuksia, hotellien ennakkomaksuja), jotka tapahtumien ennakkovalmiste luihin liittyen ovat syntyneet ennen hakemuksen jättämistä ministeriöön, on niiden hy väksymistä valtionavustukseen pyydetävä erikseen perusteluineen.
- 12.9. Hakemus esitetään myöntävälle viranomaiselle (ministeriö tai ELY-keskus) työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivuilla esillä olevan hakemusmallin mukaisena. Myös kus tannusarvioista on verkkosivuilla valmiita malleja.

13. Avustuksen myöntäminen

- 13.1. Ministeriö tai ELY-keskus päättää avustuksen myöntämisestä sitä koskevan hake muksen ja hakemuksessa esitetyn kustannusarvion nojalla. Päätöksessään ministeriö tai ELY-keskus vahvistaa myönnetyn avustuksen enimmäismäärän ja mainitsee millä osuudella valtio enintään osallistuu hakemuksessa esitettyihin valtionavusteisiin kus tannuksiin. Päätöksessä mainitaan myös miltä ajalta kustannukset hyväksytään valti onavustuksen piiriin. Päätöksessä todetaan myös ne hakemuksessa mainitut kustan nuserät, jotka jätetään valtionavustuksen ulkopuolelle.

14. Valtionavustuksen käyttö

- 14.1. Valtionavustusta saa käyttää ainoastaan avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen sekä avustuspäätöksessä mainittuihin käyttökohteisiin. Avustuskelpoisia ovat avus tushakemuksen ministeriössä tai ELY-keskuksessa tapahtuneen kirjaamispäivän jäl-

keen syntyneet kustannukset (poikkeuksena edellä kohdassa 12.8 mainitut kustannuserät).

- 14.2. Säännökset valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja ehdoista sitovat avustuksen saajan lisäksi myös avustuksen kohteena oleviin hankkeisiin osallistuvia yrityksiä. Avustuksen hakijan on huolehdittava siitä, että osallistuvat yritykset ovat tietoisia avustuksen käytön ehdoista ja ovat sitoutuneet niiden noudattamiseen. Avustuksen hakijan on annettava yhteishankkeeseen osallistuville yrityksille tieto avustuspäätöksestä ja sen sisällöstä.
- 14.3. Avustuksen saajan tulee ilmoittaa ministeriölle tai ELY-keskukselle hyvissä ajoin avustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen vaikuttavista muutoksista tai muista valtionavustuksen käyttöön vaikuttavista muutoksista (kuten olennaiset muutokset avustushakemuksessa esitettyyn toimintasuunnitelmaan jne.) ja tehdä näiltä osin tarvittavat muutoshakemukset avustuspäätöksessä mainitun tilitysajan puitteissa (kuusi kuukautta tapahtuman päättymisestä). Avustuksen käyttöajan ja/tai valtionavustuksen käyttöä koskevan selvityksen jättöajan pidentämistä on haettava ennen ko. määräpäivää. Mikäli avustuksen piiriin hyväksytään uusia käyttökohteita, ovat näitä koskevat kustannukset yleensä hyväksyttäviä muutoshakemuksen kirjaamispäivästä lukien.
- 14.4. Milloin myönnettyyn avustukseen haetaan nousseiden kustannusten vuoksi lisäavustusta, tulee haetun lisäavustuksen määrän olla enemmän kuin 10 % jo myönnetystä valtionavustuksesta, pienin myönnettävä lisäavustus on 3 000 euroa. Lisäavustusta tulee hakea kohdassa 14.3 mainitun tilitysajan puitteissa.

15. Avustuksen maksaminen ja avustuksen ennakkomaksu

- 15.1. Ministeriö tai ELY-keskus maksaa myönnetyn avustuksen sen jälkeen, kun avustusta koskeva kohdan 16. mukainen valtionavustuksen käyttöä koskeva selvitys on ministeriössä tai ELY-keskuksessa tarkastettu ja hyväksytty.
- 15.2. Myönnetystä avustuksesta voidaan perustellusta syystä ja hakemuksesta maksaa ennakkona enintään 50 % myönnetystä valtionavustuksesta hankkeen alkaessa ja 30 % hankkeen puolessa välissä. Milloin ennakon maksamisen perusteena on huomattaviin ennakkomaksuihin tai muihin vastaaviin eriin sitoutuminen, voi ennakon määrä hankkeen alkaessa olla suurempi, kuitenkin enintään 80 % myönnetystä valtionavustuksesta. Myönnetyn avustuksen ennakkorahoitustarpeesta hakijan on tehtävä erillinen ennakon maksatusaikataulu, joka perustuu arvioituun todellisten kustannusten toteutuman aikatauluun.
- 15.3. Ennakkomaksun saamiseksi on vaadittaessa annettava ministeriölle tai ELY-keskukselle riittävä vakuus.
- 15.4. Ministeriö tai ELY-keskus vahvistaa myönnetyn avustuksen lopullisen määrän valtionavustuksen käyttöä koskevan selvityksen ja siinä esitettyjen toteutuneiden kustannusten perusteella. Avustuksen saajan on toimitettava selvitys ministeriölle tai ELY-keskukselle myöntöpäätöksessä mainitun ajan kuluessa. Ellei selvitystä voida esittää annetussa määräajassa, on ennen määräajan päättymistä tehtävä ministeriölle tai ELY-keskukselle kirjallinen hakemus selvityksen jättöajan pidentämisestä. Yhtä avustuspäätöstä kohti voidaan tehdä pääsääntöisesti enintään kolme selvitystä, joista viimeinen on loppuseelvitys.

16. Valtionavustuksen käyttöä koskeva selvitys

- 16.1. Valtionavustuksen käyttöä koskevan selvityksen (jäljempänä selvitys) tulee käsittää selostus avustuspäätöksen mukaisen hankkeen toteutumisesta suhteessa suunniteltuun sekä selvitys hankkeessa toteutettujen toimenpiteiden toteutuneista kustannuksista ja tuloista. Yksittäisten tapahtumien osalta selvitetään tapahtumien toteutuneet

kustannukset ja tulot tapahtumakohtaisesti. Hakijan tulee järjestää kirjanpitoa siten, että selvityksen yhteys kirjanpitoon on helposti todettavissa (audit trail).

- 16.2. Selvityksessä on ilmoitettava osallistuneista yrityksistä seuraavat tiedot: yrityksen virallinen nimi, osoite, y-tunnus, kotipaikka, henkilömäärä, liikevaihto, konsernin liikevaihto ja henkilökunnan määrä, toimiala (TOL-2008), kokoluokitus komission suosituksen 2003/361/EY mukaan. Lisäksi selvityksessä on eriteltävä kunkin osallistuneen yrityksen osalta: avustukseen hyväksyttävät menot, avustusprosentti, avustuksen ja järjestelykuluveloituksen määrä.

Vientiverkostohankkeissa, kumppanuusohjelmissa ja muissa pitempikestoisissa hankkeissa tulee selvitykseen liittää osallistuneiden yritysten arviointi edellisen vuoden toiminnasta. Kumppanuusohjelmissa selvitykseen tulee liittää konsultti- ja koulutuspäivien ohjelmat ja osallistujien tiedot.

Valtionavustuksen hakijan on myös avustuksen maksamisen yhteydessä selvitettävä, että osallistuvien yritysten edellytykset avustuksen saamiseksi (mm. ennakkoperintärekisteriin kuuluminen) ovat edelleen voimassa. Avustusta ei voida selvityksen yhteydessä maksaa yritykselle, joka avustuksen maksatuksen aikaan ei kuulu ennakkoperintärekisteriin.

- 16.3. Selvityksen tulee perustua maksettuihin, alkuperäisiin tositteisiin. Myös osallistuvien yritysten maksuosuuksien tulee olla maksettuja ennen selvityksen jättämistä. Selvitykseen liitetään tämän ohjeen kohtien 16.5 ja 16.6 mukaiset avustuksen hakijan, tilintarkastajan (KHT, HTM, JHTT tai tilintarkastusyhteisö) ja hakijan taloudenhoidosta vastaavan henkilön lausunnot.
- 16.4. Tapahtumiin osallistuvat yritykset voivat tarvittaessa esittää omista tapahtumaan liittyvistä ja avustuksen piiriin hyväksyttävistä kustannuksistaan selvityksen tilintarkastajan lausuntoon pohjautuen.
- 16.5. Tilintarkastajan ja lisäksi avustuksen saajaa edustavan henkilön, jolla on saajayhteisön nimenkirjoitusoikeus, sekä suunnitelmaan sisältyneiden tapahtumien järjestämisestä vastuussa olevan henkilön / henkilöiden sekä avustuksen saajan laskentatoimesta vastuussa olevan henkilön on allekirjoituksellaan vahvistettava selvityksessä, että
- avustus on käytetty siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty,
 - erittely valtionavustukseen hyväksytyyn tapahtuman / tapahtumien kustannuksista ja tuloista (sisältäen selvityksen saaduista järjestelykulutuotoista) perustuu avustuksen saajan kirjanpitoon,
 - selvitys on laadittu työ- ja elinkeinoministeriön antamien ohjeiden mukaisesti ja avustuksen kohteiksi ei ole esitetty kustannuksia, jotka avustuspäätöksen ja näiden ohjeiden mukaan eivät ole hyväksyttäviä tai jotka eivät tapahtumiin kuulu,
 - selvityksessä esitetyt kokonaiskustannukset ovat oikeat ja yritysten tai muiden tapahtumiin osallistuneiden rahoitusosuudet ovat esitetyn mukaiset ja maksetut.
- 16.6. Avustuksen saajaa edustavan henkilön, jolla on saajayhteisön nimenkirjoitusoikeus, sekä avustuksen saajan taloudenhoidosta vastuussa olevan henkilön on lisäksi allekirjoituksellaan vahvistettava, että:
- selvityksessä esiintyvät kustannukset ovat valtionavustukseen hyväksyttäviä, maksettuja ja nettomääräisiä eikä niitä koskevia hyvityslaskuja tai – suorituksia ole olemassa,

- ko. kustannuksiin ei ole saatu muuta julkista tukea (tai että muu julkinen tuki hankkeelle on erittelyssä esitetyn mukainen).
- 16.7. Tapahtumien toteutuneet kustannukset hyväksytään avustuksen piiriin myönnetyn avustuksen enimmäismäärään saakka.
- 16.8. Selvitykseen liitetään lisäksi avustuksella toteutuneista laajemmista hankkeista tai selvityksistä toiminnan loppuraportit, tutkimusraportit sekä muu tilityksen tarkastuksen kannalta tarvittava tausta-aineisto. Kumppanuusohjelmista selvitykseen liitetään konsulttipäivien ohjelmat ja osallistujien tiedot. Ministeriö tai ELY-keskus voi tarvittaessa erikseen pyytää käyttöönsä myös muuta tausta-aineistoa.
- 16.9. Selvitykseen tulee liittää selvitys osallistuvien yritysten saavuttamista vientituloksista sekä arvio hankkeen tuloksellisuudesta ja vaikuttavuudesta.
- 16.10. Avustuksen saajan ja osallistuvien yritysten on Valtiontukien ilmoittamisessa komissiolle noudatettavista menettelyistä annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n mukaan säilytettävä yhteishankkeeseen liittyvät asiakirjat ja tositteet vähintään 10 vuotta yhteishankkeen / tapahtuman päättymisestä.

17. Avustuksen käytön valvonta

- 17.1. Avustuksen käytön valvonnasta, maksetun avustuksen takaisinperinnästä jne. on säädetty valtionavustuslaissa. Viranomaisen tarkastusoikeus ulottuu valtionavustuslain 16 § mukaan myös yrityksiin, joille avustus tuen saajan kautta kanavoituu.
- 17.2. Avustuksen väärinkäyttöön liittyvistä rikosoikeudellisista seuraamuksista säädetään rikoslaissa.

18. Muutoksenhaku

- 18.1. Valtionavustuslain 34 §:n mukaan ministeriön tai ELY-keskuksen päätökseen tyytymättömän asianosainen voi hakea siihen oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus osoitetaan avustuksen myöntäjälle (työ- ja elinkeinoministeriö tai ELY-keskus).

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa valittamalla hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.